

Tietokoneella toteutettujen keksintöjen patentointi

PRH:n käytäntö tietokoneella toteutettuja
keksintöjä koskevien patenttihakemusten
käsittelyssä

Patentoinnin edellytykset: keksintö

- Teollisesti käyttökelpoinen
- Uusi
- Keksinnöllinen

Yleiset patentoitavuuden kriteerit koskevat myös tietokoneella toteutettuja keksintöjä.

Patenttilaki 1 §

- Keksinnöksi ei katsota pelkästään:
 - 1) löytöä, tieteellistä teoriaa tai matemaattista menetelmää;
 - 2) taiteellista luomusta;
 - 3) suunnitelmaa, sääntöä tai menetelmää älyllistä toimintaa, peliä tai liiketoimintaa varten tai **tietokoneohjelmaa**; eikä
 - 4) tietojen esittämistä.

EPC Art. 52 (2)

- The following in particular shall not be regarded as inventions within the meaning of paragraph 1:
 - (a) discoveries, scientific theories and mathematical methods;
 - (b) aesthetic creations;
 - (c) schemes, rules and methods for performing mental acts, playing games or doing business, and **programs for computers**;
 - (d) presentations of information.

EPC Art. 52 (3)

- The provisions of paragraph 2 shall exclude patentability of the subject-matter or activities referred to in that provision only to the extent to which a European patent application or European patent relates to such subject-matter or activities **as such**.

EPO:n valituslautakunnan päätökset

- T1173/97, 01.07.1998, "Computer program product / IBM"
- T935/97, 04.02.1999, "Computer program product II / IBM"
 - A computer program product is not excluded from patentability under Article 52(2) and (3) EPC if, when it is run on a computer, it produces a further technical effect which goes beyond the "normal" physical interactions between program (software) and computer (hardware).

While "programs for computers" are included among the items listed in Art. 52(2), if the claimed subject-matter has a **technical character** it is not excluded from patentability by the provisions of Art. 52(2) and (3).

EPO Guidelines, Part C, Chapter IV, October 2001

http://www.european-patent-office.org/legal/gui_lines/pdf_2003/rlecv75.pdf

Ohjelmistopatenttidirektiivi

- Komission ehdotus direktiiviksi 20.02.2002.
- Euroopan parlamentin ensimmäinen käsittely 24.09.2003, lukuisia muutosesityksiä.
- Toukokuussa 2004 saavutettiin EU:n neuvostossa poliittinen yksimielisyys direktiiviehdotuksen muutoksista
- Direktiiviehdotuksen käsittely jatkui kesällä 2004 valitussa uudessa Euroopan parlamentissa.
- Parlamentti hylkäsi direktiiviehdotuksen täysistunnossaan 6.7.2005.

PRH:n käytäntö

Päätös 14.02.2003:

”PRH pitäytyy EPO:n mukaisessa käytännössä, kunnes lopullinen tietokoneella toteutettavia keksintöjä koskeva EU-direktiivi annetaan.”

Direktiiviehdotuksen hylkäämisen vaikutukset:

- Tavoite harmonisoida käytäntöjä EU:n jäsenvaltioissa ei toteutunut.
- Tietokoneella toteutettujen keksintöjen patentointi jatkuu Suomessa nykyisen käytännön mukaisesti.
- Direktiiviehdotuksen yhteydessä käyty keskustelu voi vaikuttaa joidenkin jäsenvaltioiden patentoimiskäytäntöihin.

EPO:ssa hyväksytyt patentteja esim.

EP 0457112 B1 22.03.2000 (T1173/97 IBM, 01.07.1998)

Claims

1. A method for resource recovery in a computer system, said method, running an application (56 A), said application (56 A) requesting a work operation involving a resource, said method comprising the steps of:

attempting to implement a commit procedure for said work request, whereby the commit procedure is not completed due to a failure at some time after said commit procedure fails;

notifying said application (56A) that it can continue to run, whereby said application (56 A) need not wait for resynchronization; and

while said application (56 A) continues to run, resynchronizing said incomplete commit procedure for said resource asynchronously relative to said application (56 A).

EPO:ssa hyväksytyjä pat. esim. (jatkoa)

EP 0 457 112 B1

20. A computer program comprising program code means for performing all the steps of any one of the claims 1 to 13 when said program is run on a computer.

21. A computer program product comprising program code means stored on a computer readable medium for performing the method of any one of the claims 1 to 13 when said program is run on a computer.

Suomessa hyväksytyjä patentteja esim.

FI 113098 B 27.02.2004

Menetelmä ja järjestelmä tietoverkon kautta toimitettujen palvelujen laskuttamiseksi
Förfarande och system för fakturering av tjänster som levererats genom ett datanät

Patenttivaatimukset

1. Menetelmä (300) palvelujen laskuttamiseksi, joka käsittää vaiheet; joissa:
- vastaanotetaan ...

...

8. Tietokoneohjelma, **tunnettu** siitä, että se käsittää tietokoneohjelmakoodivälineet, jotka on järjestetty suorittamaan jonkin patenttivaatimuksissa 1-6 määritellyn menetelmän kaikki vaiheet suoritettaessa mainittu ohjelma tietokoneessa.

8. Datorprogram, **kännetecknat** av att det omfattar datorprogramkodorgan, vilka har anordnats att utföra samtliga steg enligt förfarandet i något av patentkraven 1-6 då nämnda program körs i en dator.

Patenttikäsikirja Osa I, huhtikuu 2005

- Tietokoneohjelma, **tunnettu** siitä, että se käsittää tietokoneohjelmakoodivälineet, jotka on järjestetty suorittamaan jonkin patenttivaatimuksissa 1-X määritellyn menetelmän kaikki vaiheet suoritettaessa mainittu ohjelma tietokoneessa.
- Tietokoneohjelmatuote, **tunnettu** siitä, että se käsittää tietokoneohjelmakoodivälineet tallennettuna tietokoneella luettavissa olevalle tallennusvälineelle, jotka koodivälineet on järjestetty suorittamaan jonkin patenttivaatimuksissa 1-X määritellyn menetelmän kaikki vaiheet suoritettaessa mainittu ohjelma tietokoneessa.
- <http://www.prh.fi/fi/patentit/hakusuomi/kasikirja.html>

Patenttisuoja ohjelmistolle

- Suojaus mahdollista, jos kyseessä keksintö eli tekninen ratkaisu.
- Yleisten patentoitavuusedellytysten (teollinen käyttökelpoisuus, uutuus, keksinnöllisyys) tulee täytyä.
- Keksintö määriteltävä hakemuksessa teknisten piirteiden avulla (laitteen rakenteena, menetelmävaiheina yms.).